

dorp is direct naar Malakka gestuurd. Beide schepen zijn veilig aangekomen, maar nog niet teruggekeerd. In 1764 waren te Malakka aan Compagnies kleine vaartuigen de pantjalangs Rustenburg, Buitenzorg en Parelmoer. De pantjalang Surabaya is voor rsd 90 voor sloop verkocht, zodat de op Malakka thuishorende particuliere vaartuigen uit 5 brigantijs, 5 sloepen, 2 pantjalangs [fol. 1309] en een neroe, of inlands vaartuig, bestaan. Personalia. Er zijn onlangs nog twee gewone brieven en een geheime van 14 september, 12 en 13 oktober 1765 ontvangen. Volgens een extract uit het journaal van schipper van der Werve van de Osdorp is zijn schip op 4 juli 1764 in de straat van Durian aangevallen door acht inlandse roofvaartuigen, die na een beschieting met de kanonnen zijn afgedropen. Slechts het hoofdtouw van het bezaanswant is in stukken geschoten en er zaten twee grote gaten in het groot marszeil, een gat in het voor marszeil en gaten van kleine kogels in de bezaan. Helaas blijkt hieruit dat zulke rovers zelfs grote schepen van de Compagnie durven aan te vallen [fol. 1310] en dat ze niet zullen aarzelen de kleinere te attaqueren.)

Zoals tot ons leedweezen ook heeft gebleeken in en omtrent de rivier Pera, alwaar zekere twee rovers, genaamt Panglima Paree en Bachus, met twee vaarthuygen, bemand met circa 45 koppen de pantjalling Buijtenzorg in april jongstleden hebben besprongen, vervolgens verbrand, de scheepelingen vermoort en de canons, bassen met dies daarin geladene 10.000 stux ropijen onder elkanderen verdeelt, zonder dat daarvan nog iets heeft kunnen agterhaalt werden, hoewel de barcq 't Zeepaard ten eersten van zijne kruystogt is op ontboden en den 18^e april ter bekruysing om de Noord gezonden met nog een particulier vaartuyg, dog bijde vrugteloos teruggekomen op den 3^e junij.

Fol. 1310r-v.

(Het vaartuig dat op 12 mei 1765 aankwam met 13 bahar tin en aan de rover Panglima Paree zou toebehoren, is bij geheim besluit van 13 mei met bemanning en lading in beslag genomen. Het zou volgens verklaringen gekomen zijn om te spioneren of de Compagnie vaartuigen klaar maakte om de roof van de pantjalang te wreken. [fol. 1311] Het bestuur hoopt dat er daarvoor enige genoegdoening is te verkrijgen, maar kan niets met zekerheid beloven.)

Voormelde rovers hadden zelfs gedreygt de Perase bezetting te willen aanraden, waarvoor men egter niet bedugt was. Dog hunne gepleegde diefstal van twee stukken canon uyt de sterkte des koonings van Pera en de opeyssching van een daar zig ophoudent prinsje, genaamt Radja Mambang, die een onegte broeder des konings van Queda zoude zijn en aan wiens verblijf dat geheele ongeluk werd g'attribueerd, is van zooveel te meerder gewigt g'oordeelt. En dierhalven volgens besluit van den 22^e junij den ondercoopman Cramer als commissaris na het hoff van Pera gezonden, om zig te informeeren na dit Quedase prinsje en alle andere zaken daarbij vermeld die hem mogten voorkomen. En hij zoude ook reedelijk in zijne commissie zijn gereusseert, was den ouden koning van Pera niet subiet overleden twee dagen na zijn aankomst.

Fol. 1311r-v.

(De broer van de koning van Perak, de verwachte opvolger, beloofde, toen hij het overlijden bekend maakte, dat hij de verkiezing spoedig zou afkondigen en hij verzocht dat de contracten vernieuwd zouden worden. [fol. 1312] Op 29 augustus 1765 is het laatste te Malakka door de Perakse gezanten geschied. Ze hebben de verkiezing van de jonge koning in een brief bekend gemaakt. Everhard Cramer zal weer naar Perak gaan om een nieuw contract te sluiten en zo mogelijk de tinprijs te verminderen. Het weinig betreurde overlijden van Radja Alam van Siak en de opvolging van zijn zeer beminde zoon Mahmud Ali werd niet officiëel aan het bestuur medegedeeld. In zijn geheime brief van 13 oktober 1765 verwacht gouverneur Thomas Schippers daarom daarvan en om andere redenen niet veel goeds. [fol. 1313] De Hoge Regeringen stelt besluiten hierover uit tot het voorjaar. Bij besluit van 28 juni 1765 te Malakka zijn er uit de Engelse particuliere brigantijs The Cornish en The Neptune respectievelijk 54 en 14 kisten opium wegens smokkel in bewaring genomen. Daaronder waren 6 kisten met hele slechte kwaliteit en was er één leeg. De fiscaal besloot bij